

Rüdiger Barth & Hauke Friederichs
Banemændene
409 sider
Gyldendal

En ekstremt spændende bog, en pageturner der virker så autentisk, at det nærmest er et filmmanuskript. Step by step er vi med i perioden i 1932/33, hvor Hitler ved hjælp af manipulationer, vedholdenhed og forhandlingsevner sniger sig ind på den totale magt i Tyskland. Nogle ganske få måneder kulminerende med den dag, hvor Hindenburg udnævner Hitler til rigskansler.

Historien er velkendt. Men det nye og særdeles overraskende ved bogen er, at den i dokumentarisk dagbogsform og fortæller, hvor tæt NSDAP var ved at miste magten, fordi Hitler stædigt nægtede at dele magten i en koalition. Han har nemlig en strategi om at gå all-in, og så er det alt eller intet.

Forfatterne beskriver, hvordan han nærmest lader de mere moderate konservative køre sig selv v trætte uden parlamentarisk flertal. Til sidst vinder han Verbanque-spillet; hans strategi virker, idet det viser sig, at samtlige andre alternativer er håbløse.

Endvidere har forfatterne rigtig godt fat i, hvordan befolkningen som sådan var nødt til at opfatte politik i begyndelsen af trediverne. Nemlig at politikken var en endeløs række af kampe, magtkampe, modkampe og modsvar. Og at man til syvende og sidst have behov for en stærk

mand, der kunne få ryddet op i moradset. Det polariserede, politiske teater er ganske nytteløst, ligesom handlekraft, evne og vilje til at stå sammen om de reelle udfordringer er ikke-eksisterende, hvorfor vejen er banet for Adolf Hitler.

Bogen fortæller også på sin egen måde, at selv om Adolf Hitler var grådig, enerådig og på alle måder magtbegærlig, så ville han ikke være i stand til at overtage magten alene. Han havde behov for nogle særdeles allierede, der kunne se, at Tyskland havde behov for en total centralisering af magten, en nationalsocialistisk scene, hvor de selv sammen med deres Führer ville få fremtrædende poster i en regering, der havde bæreevne, og som kunne bære landet gennem store forandringer på den verdenspolitiske scene.

Der er skræmmende paralleller til nutiden, så man kan læse bogen af historisk interesse, men også som en eller anden slags advarsel til nutiden, dens befolkning og dens politikere.

Man skal holde tungen lige i munden, hvis man skal bevare overblikket over folk, tid og handlinger. Det er naturligvis dagbogs-formens svaghed. Styrken er så omvendt, at man virkelig er med nærmest fra minut til minut. Og det er beundringsværdigt, hvor dygtige forfatterne er til denne disciplin, samtidig med at de skal tage alle mulige hensyn til nøjagtighed, præcision og omhyggelighed.

Alle disse ting kan ikke roses nok. Og når hvert kapitel så bliver til en overskrift med datoen for hver enkelt dag og underoverskrifter som:

Stor tale fra Adolf Hitler

Schleicher truer med at anvende undtagelsesloven

Mødeudsættelse indtil januar?

To ugers krise - Hitler afslår

Hitler-regering faldet til jorden

Tysk handlingsplan for Genève

Ja, så er det som at være der selv.